

C/2023/1323

22.12.2023

Stanovisko Evropského výboru regionů – UNFCCC COP28 – Úloha orgánů na nižší než celostátní úrovni při naplňování klimatických cílů

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2023/1323)

Zpravodaj: RAFAŁ TRZASKOWSKI (PL/ELS), primátor Varšavy

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (CoR),

1. je znepokojen alarmujícími zjištěními uvedenými ve shrnutí Šesté hodnotící zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC), v níž se důrazně připomíná, že i při drastickém snížení emisí skleníkových plynů je pravděpodobné, že globální oteplování překročí v tomto století hranici 1,5 °C;
2. připomíná, že IPCC uznává účinnou víceúrovňovou správu jako klíčový faktor, který umožňuje přijímat opatření v oblasti klimatu, což vyžaduje inkluzivní rozhodovací procesy při plánování a provádění, přidělování odpovídajících zdrojů, institucionální přezkum, monitorování a hodnocení;
3. vítá rozhodnutí zavést na 27. konferenci smluvních stran UNFCCC (COP27) nové finanční mechanismy k řešení ztrát a škod; vyjadřuje politování nad tím, že na konferenci COP27 nebylo dosaženo dohody o tom, jak jasné a rozhodně omezit nárůst globální teploty na 1,5 °C, včetně cíle, podle nějž by mělo být do roku 2025 dosaženo vrcholu celosvětových emisí a urychleně by mělo být ukončeno používání fosilních paliv;
4. zdůrazňuje, že všechny globální modelové postupy k omezení oteplování na 1,5 °C, jež jsou uvedeny ve zprávě IPCC, zahrnují rychlé a výrazné snížení emisí skleníkových plynů ve všech odvětvích a že strategie zaměřené na zmírňování dopadů, s jejichž pomocí by tohoto snížení mohlo být dosaženo, zahrnují přechod od fosilních paliv k nízkouhlíkovým nebo bezuhlíkovým zdrojům energie, opatření na straně poptávky a zvyšování účinnosti, snižování jiných emisí než CO₂ a zavedení metod pohlcování oxidu uhličitého ke kompenzaci zbytkových emisí skleníkových plynů;
5. vyjadřuje znepokojení nad tím, že v roce 2023 bylo celosvětově nejteplejší léto, jaké kdy bylo zaznamenáno⁽¹⁾, a že mnoho regionů a měst tak sužovaly bezprecedentní teploty a extrémní povětrnostní jevy, které měly ničivý dopad na obyvatelstvo a přírodní ekosystémy; zdůrazňuje, že jakékoli zpoždění v zavádění účinných opatření ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobování se jí ještě umocní rizika plynoucí ze změny klimatu, což povede k rozsáhlejšímu úbytku biologické rozmanitosti, nárůstu zdravotních rizik a trvalým ztrátám a škodám; konstatuje, že ve shrnutí Šesté hodnotící zprávy IPCC pro tvůrce městských politik se zdůrazňuje, že města a městské oblasti pocítí dopad změny klimatu nejvýrazněji, přičemž místní a regionální orgány již teď čelí stupňujícím se a závažnějším extrémním povětrnostním jevům;

⁽¹⁾ Summer 2023: the hottest on record | Copernicus (Léto 2023: nejteplejší léto v historii | Copernicus).

6. zdůrazňuje, že města a regiony jsou klíčovými spojeními při prosazování ambicióznějších cílů, a to jak v rámci příprav konferencí smluvních stran, tak během nich, neboť vyjednavatelé jednotlivých států mají díky nim jistotu, že cíle Pařížské dohody jsou v praxi naplňovány; připomíná, že města jsou zodpovědná za více než 70 % celosvětových emisí skleníkových plynů a spotřebovávají přibližně 80 % světové energie⁽²⁾ a že místní a regionální orgány představují správní úroveň, která má k občanům nejbližší, díky čemuž jsou opatření v oblasti klimatu viditelnější a důvěryhodnější;

7. zdůrazňuje, že města a regiony jsou navzdory rostoucí odpovědnosti, která je na ně kladena, průkopníky ambiciózních opatření proti změně klimatu. To dokládá zpráva o dopadu Globálního paktu starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky z roku 2022, v níž se uvádí, že více než 12 500 signatářů tohoto paktu ve 144 zemích již bojuje proti změně klimatu zvyšováním energetické účinnosti a soběstačnosti, investicemi do obnovitelných zdrojů energie, řešením přístupu k energii a průmyslovými se změně klimatu;

8. zdůrazňuje, že první globální hodnocení musí vést všechny smluvní strany i zúčastněné strany, které nejsou smluvními stranami, k tomu, aby bezodkladně a transparentně urychlily opatření v oblasti klimatu; domnívá se, že globální hodnocení představuje jedinečnou příležitost, jak díky spolupráci na všech úrovních správy a ve všech odvětvích, zvýšení důvěry, zapojení občanů, transparentnosti a odpovědnosti posílit opatření v oblasti klimatu; zdůrazňuje, že při zvyšování našich cílů v oblasti klimatu musíme být sice ambiciózní, žádná přijatá opatření však nesmí ohrozit sociální a ekonomickou udržitelnost, kvalitní pracovní místa ani náš průmysl a musí být zaměřena na vytváření dalších zelených pracovních míst a na oživení místních ekonomik; zvláštní pozornost je v zájmu zajištění spravedlivé transformace třeba věnovat uhelným regionům, regionům s vysokými emisemi uhlíku a také nejvzdálenějším regionům;

9. uznává, že v zájmu zaručení ekologické a spravedlivé transformace je naléhavě nutné, aby některé smluvní strany sledovaly ambicióznější cíle a aby se řešily specifické problémy, na něž v rámci boje proti změně klimatu narážejí méně rozvinuté regiony; vyzývá k cílené podpoře, budování kapacit a investicím do těchto regionů, aby se zajistilo jejich smysluplné zapojení do opatření v oblasti klimatu a do úsilí o budování odolnosti;

Příležitost pro EU: úsilí o soustavnou spolupráci na konferenci COP28, v jejím průběhu i po jejím skončení

10. vítá úspěšnou spolupráci s Evropskou komisí a spolunormotvůrci na konferenci COP27 a znovu potvrzuje, že je odhodlán posílit součinnost a podpořit zapojení místních a regionálních orgánů do procesů v rámci UNFCCC; vyzývá Evropskou komisi, aby dále podporovala účast vyslanců evropského klimatického paktu na konferenci COP28;

11. vyzývá španělské předsednictví Rady EU, aby v závěrech Rady o přípravách na konferenci COP28 uznalo vedoucí úlohu místních a regionálních orgánů při urychlování a rozšiřování opatření zaměřených na zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně; zároveň by mělo toto předsednictví účinně zapojit občany do přechodu na udržitelný způsob života a udržitelné spotřební a výrobní návyky a zdůraznit také potřebu většího zapojení místních a regionálních orgánů do procesu aktualizace a provádění vnitrostátně stanovených příspěvků, národních adaptačních plánů a dlouhodobých strategií;

12. vítá skutečnost, že Evropský parlament ve svém usnesení o COP27 uznává úlohu orgánů na nižší než celostátní úrovni a vyzývá jej, aby tuto myšlenku dále rozvedl ve svém usnesení o COP28; zdůrazňuje, že je důležité, aby delegace Evropského parlamentu a VR na COP28 úzce koordinovaly svou činnost a zajistily, že v závěrečných dokumentech této konference bude uveden odkaz na úlohu měst a regionů;

⁽²⁾ Strategický plán Programu OSN pro lidská sídla na období 2020–2023.

13. uznává průkopnickou úlohu EU, která usiluje o to, aby se Evropa stala do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem, a pokrok dosažený při přijímání balíčku „Fit for 55“, jakož i úsilí o posílení cíle v podobě snížení emisí do roku 2030 alespoň o 55 %; zdůrazňuje, že je důležité plně využít procesu revize vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu jako účinného nástroje k plnění cílů balíčku „Fit for 55“; je připraven aktivně přispět ke stanovení nového cíle EU v oblasti klimatu pro rok 2040, který bude odpovídat naléhavosti klimatické krize; zdůrazňuje, že mnohá města a regiony si již stanovily ambicióznější cíle, aby klimatické neutrality dosáhly mnohem dříve než v roce 2040; zároveň zdůrazňuje, že je třeba podpořit nejzranitelnější spoluobčany prostřednictvím spravedlivé a inkluzivní udržitelné transformace, jejímž cílem bude mj. výrazně snížit energetickou chudobu;

14. zdůrazňuje, že podle evropského právního rámce pro klima by problematika klimatické krize měla být zohledněna ve všech evropských politikách, a všechny politiky by proto měly být prověřeny z hlediska klimatického dopadu;

15. je i nadále odhodlán podporovat vedoucí postavení EU v mezinárodních jednáních o klimatu díky intenzivnější diplomacii v oblasti klimatu na nižší než celostátní úrovni a zapojit všechny své orgány, jež se zabývají vnějšími vztahy (ARLEM, CORLEAP, smíšené poradní výbory, vzájemná spolupráce), s cílem zajistit, aby se závazky přijaté na celosvětové úrovni promítly do konkrétních opatření v praxi;

Podpora místních zmírňujících a adaptačních opatření v zájmu dosažení cílů Pařížské dohody

Zmírňující opatření

16. zdůrazňuje, že cíl globální energetické bezpečnosti nelze považovat za alternativu cílů Pařížské dohody, a naléhavě vyzývá smluvní strany, aby se nesnažily plnit jedny cíle na úkor druhých a urychlily přechod na energii z obnovitelných zdrojů, bezpečnou a udržitelnou výrobu energie s nízkými emisemi uhlíku a v konečném důsledku postupně ukončily využívání fosilních paliv, aniž by města a regiony závislé na fosilních palivech musely nést neúměrně vysoké náklady;

17. znovu potvrzuje zásadu spravedlivé transformace a zdůrazňuje klíčovou úlohu orgánů na nižší než celostátní úrovni při urychlování spravedlivé a čisté transformace v oblasti energetiky, která bude ze sociálního hlediska odpovídat místním a regionálním podmínkám a potřebám a zabrání energetické chudobě a chudobě v oblasti mobility; zdůrazňuje mimořádný význam změny kvalifikace a prohlubování dovedností, a to zejména v odvětvích, v nichž má transformace dopad na pracovní sílu;

18. opakuje, že Pařížská dohoda stanoví, že nesmí být ohroženo potravinové zabezpečení a že smluvní strany této dohody musí usilovat o vymýcení chudoby;

19. vyzývá všechny smluvní strany, aby v rámci svého úsilí o snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů a zvyšování odolnosti měly na paměti nákladovou efektivnost a technologickou neutralitu, a zajistily tak nejvhodnější technologii, která bude nejlépe odpovídat jejich potřebám, a zároveň zachovaly stabilní, spolehlivý a rozmanitý energetický systém vyznačující se náklady, jež budou pro občany přijatelné;

20. znovu potvrzuje neochvějný závazek místních a regionálních orgánů urychlit opatření v oblasti klimatu, přičemž tyto orgány jsou někdy ambicióznější než jejich centrální vláda ⁽³⁾, jak dokazují města a regiony zapojené do iniciativ, jako je „Race to Zero“, „Race to Resilience“, „MI Urban Transitions Mission“, „Climate Action Pathways“, Globální pakt starostů a primátorů, místní zelené dohody, a sítě, jako je ICLEI, Regions4, Under2 Coalition, C40 Cities, Climate Alliance a mnoho dalších;

21. zdůrazňuje, že v rámci EU se více než 11 000 měst a obcí, které podepsaly Pakt starostů a primátorů, snaží snížit své emise, zvýšit odolnost a bojovat proti energetické chudobě a více než 100 měst, která jsou zapojena do mise EU 100 klimaticky neutrálních a inteligentních měst, se zavázalo dosáhnout klimatické neutrality do roku 2030;

⁽³⁾ Například 75 % měst sdružených v síti C40 Cities snižuje emise rychleji, než je jejich příslušný vnitrostátní průměr.

22. zdůrazňuje význam vertikální integrace politik v oblasti klimatu a naléhavě vyzývá smluvní strany, aby do svých vnitrostátně stanovených příspěvků a národních adaptačních plánů zahrnuly závazky, opatření a výsledky dosažené v oblasti klimatu na nižší než celostátní úrovni; poukazuje na to, že místní a regionální orgány mají mandát a odpovědnost v klíčových odvětvích produkujících emise, jako je doprava a využívání půdy, a že ke splnění vnitrostátních cílů je zapotřebí sledovat pokrok v těchto odvětvích;

23. zdůrazňuje, že EU by měla formálně uznat příspěvky místních a regionálních orgánů k dosažení vnitrostátních cílů a vyzvat členské státy, aby při nadcházející revizi nařízení o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu kvantifikovaly opatření na nižší než celostátní úrovni;

24. vítá doporučení skupiny odborníků na vysoké úrovni pro závazky nestátních subjektů dosáhnout uhlíkové neutrality⁽⁴⁾ a zdůrazňuje potřebu vypracovat přísnější a jasnější normy pro závazky podniků, finančních institucí, měst a regionů týkající se uhlíkové neutrality; vybízí smluvní strany, aby usnadnily přístup k datům a podporovaly místní a regionální orgány prostřednictvím nástrojů a kapacit pro vypracování scénářů založených na datech, sledování pokroku a zavádění politik založených na vědeckých poznatcích, které mohou účinněji sladit vnitrostátní cíle a místní plány;

25. opakuje závazek místních a regionálních orgánů široce se dělit o své poznatky, odborné znalosti, získané zkušenosti a inovační potenciál v rámci opatření v oblasti klimatu s cílem přispět k vnitrostátnímu i mezinárodnímu úsilí o dosažení pařížských cílů;

26. zdůrazňuje význam komplexních programů rozvoje dovedností a vzdělávání na místní úrovni, jež by měly zajistit, aby obyvatelé, a zejména zranitelné skupiny, měli znalosti a dovednosti potřebné pro přizpůsobení se změně klimatu a zmírňování jejích dopadů; nabádá vlády a zúčastněné strany, aby v případě místního obyvatelstva kladly prvořadý důraz na iniciativy zaměřené na změnu kvalifikace a prohlubování dovedností;

Adaptace na změnu klimatu

27. vítá rozhodnutí přijaté na konferenci COP27, podle něž má být zahájena příprava rámce pro globální adaptační cíl, a opakuje, že místní a regionální orgány mají nejlepší předpoklady pro stanovení cílů v oblasti adaptace na změnu klimatu, neboť bezprostředně znají potřeby svých občanů a území, pokud jde o bezpečnost, a vědí, jak tyto potřeby řešit; důrazně proto doporučuje, aby smluvní strany vycházely při vypracování národních adaptačních plánů z opatření prováděných na nižší než celostátní úrovni;

28. připomíná, že v letech 1980 až 2020 postihly přírodní katastrofy v EU téměř 50 milionů lidí a každý rok způsobily hospodářské ztráty v průměrné výši 12 miliard EUR⁽⁵⁾; uznává, že tyto ztráty jsou nerovnoměrně rozloženy, což poškozuje města a regiony, které se již potýkají s problémy, jako je nízký hospodářský růst, demografický pokles nebo vysoká nezaměstnanost mladých lidí;

29. vyzývá k přijetí místně orientovaných přístupů k adaptaci, které dotčeným komunitám umožní působit jako primární strůjci změn, a opakuje, že je důležité snížit rizika a dopady „nesprávné adaptace“; poukazuje na to, že změna klimatu neúměrně doléhá na nejzranitelnější osoby, včetně dětí, starších osob, osob se zdravotním postižením, skupin původních obyvatel a osob žijících v nejistých podmínkách (jako jsou oblasti konfliktů nebo jiné oblasti, na němž má změna klimatu neúměrný dopad);

30. zdůrazňuje, že ve zprávách panelu IPCC se uznává, že možnosti žen v oblasti adaptace na změnu klimatu a boje proti ní jsou často omezeny v důsledku jejich úloh v domácnosti a společnosti, institucionálních překážek a sociálních norem; vyzývá smluvní strany, aby i nadále prosazovaly takovou politiku v oblasti změny klimatu, která bude zohledňovat genderové hledisko, a to tím, že budou pokračovat v provádění Lidského pracovního programu týkajícího se genderu a akčního plánu pro genderovou rovnost a zajistí rovné zastoupení žen v rozhodovacích procesech; je pevně přesvědčen, že ženy by neměly být považovány za zranitelné příjemkyně pomoci, ale za aktérky, které účinně přispívají ke zmírňování změny klimatu a adaptaci na ni;

⁽⁴⁾ Integrity matters: net zero commitments by businesses, financial institutions, cities and regions (Integrita je důležitá: závazky podniků, finančních institucí, měst a regionů dosáhnout uhlíkové neutrality).

⁽⁵⁾ Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face: 2020 edition (Přehled rizik přírodních a člověkem způsobených katastrof, které mohou postihnout Evropskou unii: vydání z roku 2020).

31. vítá všeobecný komentář Výboru OSN pro práva dítěte č. 26 o právech dětí a životním prostředí, který je konkrétně zaměřen na změnu klimatu; konstatuje, že místní a regionální orgány představují správní úroveň, která má k občanům nejbližší, a mohou tedy řešit odlišný dopad, jež má změna klimatu na děti, a zaručit práva dětí, podporovat opatření v oblasti klimatu zohledňující potřeby dětí a genderové hledisko a provádět politiky, které zajišťují dodržování a uplatňování lidských práv dětí v plném rozsahu;

32. zdůrazňuje, do jaké míry jsou navzdory pokroku, jehož bylo na konferenci COP27 dosaženo zahájením programu adaptace ze Šarm aš-Šajchu, současné globální finanční toky zaměřené na adaptaci na změnu klimatu nedostatečné, a vybízí smluvní strany, aby stanovily důvěryhodné cíle a plány pro využití tohoto kapitálu;

33. vítá začlenění biologické rozmanitosti mezi témata zvažovaná v rámci globálního adaptačního cíle, neboť změna klimatu vážně poškozuje a ničí biologickou rozmanitost a ochrana a obnova biologické rozmanitosti rovněž přispívá k adaptaci na změnu klimatu; v souladu s prováděcím plánem z Šarm aš-Šajchu vybízí smluvní strany, aby považovaly přírodu blízká řešení za klíčové nástroje, které podporují zmírňování změny klimatu a adaptaci na ni a zároveň přinášejí značné vedlejší přínosy, pokud jde o zdraví a kvalitu života; v této souvislosti upozorňuje na ničivý dopad, který má protiprávní agresivní válka Ruska vůči Ukrajině na biologickou rozmanitost, neboť jsou v ní ničeny důležité ekosystémy, což má velmi výrazný dopad na zvířata a lidi;

34. zdůrazňuje, že je důležité zabývat se vzájemnými vazbami mezi klimatem, biologickou rozmanitostí a cíli udržitelného rozvoje; ve snaze podpořit součinnost a harmonizaci je odhodlán pokračovat v úsilí o sladění a koordinaci procesů v rámci UNFCCC, Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti a cílů udržitelného rozvoje OSN;

Ztráty a škody

35. vítá pokrok, jehož bylo dosaženo na konferenci COP27 v souvislosti se zprovozněním Santiagské sítě, a rozhodnutí zavést nové finanční mechanismy k řešení ztrát a škod v rozvojových zemích, které jsou obzvláště zranitelné a jimž změna klimatu již dnes způsobuje nevratné škody, jež se v příštích letech ještě zvýší; připomíná, že místní a regionální orgány již prokázaly vedoucí úlohu při řešení ztrát a škod, jak dokládají finanční závazky ze Skotska a Valonska, z nichž je patrné, že spolupráce mezi globálním Severem a globálním Jihem umožňuje dosáhnout ambicióznějších cílů;

36. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány hrají zásadní úlohu při identifikaci, vyhodnocování a navrhování řešení na základě nejlepších dostupných údajů o potřebách, rizicích a zranitelnosti svých obyvatel a území, jak ve svém dokumentu Practical Action for Addressing Loss and Damage (Praktická opatření pro řešení ztrát a škod) zdůraznila skotská vláda;

37. zdůrazňuje, že decentralizované poskytování finančních prostředků na pokrytí ztrát a škod prostřednictvím místních samospráv může zaručit, že v případě otřesů budou finanční prostředky na místní úrovni snadněji dostupné a že investice budou přizpůsobeny místním podmínkám a budou účinněji zaměřeny na priority občanů;

Od závazků k provádění: odstranění nedostatků v zájmu splnění cílů Pařížské dohody prostřednictvím urychlených opatření na místní a nižší než celostátní úrovni

38. konstatuje, že investice do místních opatření v oblasti klimatu povedou k vytvoření dalších zelených pracovních míst, oživení místních hospodářství a snížení míry nezaměstnanosti, ale i ke zdravější společnosti a větším ekonomickým přínosům v oblasti zdraví;

39. zdůrazňuje, že je třeba prověřit, zda všechny finanční toky zohledňují otázku změny klimatu, a přejít od finančních závazků k vyplacení finančních prostředků určených na opatření v oblasti klimatu, a důrazně vyzývá k zajištění přímého přístupu místních a regionálních orgánů k financování opatření v oblasti klimatu, neboť to má zásadní význam pro poskytování přizpůsobených a účinných řešení, která umožňují zvládnout specifické výzvy, jimž čelí komunity na svém území;

40. důrazně doporučuje zvýšit přímou podporu a technickou pomoc pro místní a regionální orgány; opakuje, že je důležité podporovat budování kapacit cílené programy odborné přípravy, a usnadnit tak díky nastavení jasných procesů provádění využívání fondů a možností financování v oblasti změny klimatu;

41. vítá mise EU Klimaticky neutrální a inteligentní města a Adaptace na změnu klimatu jakožto vzorové modely, které by mohly být rozšířeny nejen v rámci EU, ale i v dalších částech světa; vyzývá Evropskou komisi, aby v rámci mise EU Klimaticky neutrální a inteligentní města navrhla přímé financování s cílem realizovat projekty Zelené dohody v praxi;

42. zdůrazňuje, že je důležité mobilizovat finanční prostředky ze všech zdrojů, včetně soukromého a veřejného sektoru na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni; uznává úlohu mezinárodních finančních institucí a mezinárodních rozvojových bank při mobilizaci finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu a vyzývá tyto instituce, aby zajistily, že místní a regionální orgány budou mít zjednodušený přístup k financování bez zbytečných byrokratických překážek;

43. zdůrazňuje potřebu užší spolupráce s místními a regionálními orgány při stanovování příslušných fiskálních opatření, a to v souladu s Pařížskou dohodou, v níž se uznává, že „je důležité, aby [strany] měly k dispozici integrované, holistické a vyvážené netržní přístupy, jež by jim pomohly při plnění jejich vnitrostátně stanovených příspěvků, [...] a to koordinovaným a účinným způsobem“⁽⁶⁾, a zdůrazňuje, že by to povzbudilo smluvní strany, místní a regionální orgány, soukromý sektor a občanskou společnost, aby se aktivně zapojily do výzkumu, vývoje a provádění netržních přístupů;

44. vyzývá k větší koordinaci s cílem reagovat na misionářskou a dezinformační kampaně, jejichž cílem je diskreditovat místní opatření v oblasti klimatu, a k zajištění odpovídajících zdrojů na zlepšování informovanosti, budování kapacit a zapojení místních komunit do opatření v oblasti klimatu;

Od uznání k partnerství: stimulace příspěvků na nižší než celostátní úrovni k procesům UNFCCC

45. vítá skutečnost, že předsednictví COP27 zahájilo iniciativu Udržitelná odolnost měst pro příští generaci (SURGe) a že se konalo také první zasedání ministrů o urbanizaci a klimatu, a vyzývá Spojené arabské emiráty coby předsednickou zemi, aby toto zasedání ministrů uspořádalo i na konferenci COP28 a aby se aktivně zapojilo do iniciativy SURGe;

46. vítá závazek předsednictví konference COP28 umožnit vůbec poprvé účast celosvětové delegace starostů a primátorů na světovém summitu o opatřeních v oblasti klimatu a zahrnout místní priority a příspěvky v oblasti klimatu do programu konference COP28;

47. vítá komuniké ministrů zemí skupiny G7 pro klima, energetiku a životní prostředí z roku 2023, kteří v něm uznávají zásadní úlohu subjektů na nižší než celostátní úrovni při provádění transformace na uhlíkově neutrální oběhové hospodářství odolné vůči změně klimatu, které bude mít příznivý vliv na přírodu, a také vytvoření kulatého stolu skupiny G7 o opatřeních v oblasti klimatu na nižší než celostátní úrovni, který bude poskytovat podklady pro zasedání skupiny G20 a konferenci COP28;

48. podporuje iniciativu francouzské vlády zavést regionální konference smluvních stran, což VR doporučuje již od roku 2021⁽⁷⁾; vzhledem k tomu, že regionální konference smluvních stran mohou nejen zajistit, aby občané a podniky převzali odpovědnost za Zelenou dohodu a boj proti změně klimatu, ale mohou také umožnit získat informace z první ruky, které by mohly být předávány na celostátní a mezinárodní úrovni, a představovat tak zdroj konkrétních místních poznatků a osvědčených postupů, vyzývá VR ostatní členské státy EU, aby zvážily pořádání těchto konferencí i ve svých zemích;

49. vyzdvihuje klíčovou úlohu skupiny místních samospráv a obecních orgánů spočívající v tom, že na celosvětové úrovni sdružuje hlasy místních a regionálních orgánů a soustavně posiluje celosvětovou síť orgánů na nižší než celostátní úrovni, které chtějí bojovat proti změně klimatu; vyzývá smluvní strany, aby využily partnerství a spolupráce se skupinou místních samospráv a obecních orgánů a Marrákešským partnerstvím pro globální opatření v oblasti klimatu, ale i se zvláštními vyslanci pro problematiku změny klimatu;

⁽⁶⁾ Článek 6 Pařížské dohody umožňuje zemím dobrovolně spolupracovat na dosažení cílů spočívajících ve snížení emisí, jež jsou zakotveny v jejich vnitrostátně stanovených příspěvcích. Podle článku 6 může daná země převést uhlíkové kredity získané snížením emisí skleníkových plynů, aby pomohla jedné nebo více zemím splnit cíle v oblasti klimatu. V čl. 6 odst. 8 se uznávají netržní přístupy k podpoře zmírňování změny klimatu a adaptace na ni, přičemž v případech, kdy se nejedná o obchodování s emisemi, se zavádí se spolupráce prostřednictvím financí, přenosu technologií a budování kapacit.

⁽⁷⁾ Stanovisko Evropského výboru regionů – Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 s ohledem na COP26 (Úř. věst. C 440, 29.10.2021, s. 25).

50. vyzývá zvláštní vyslance pro problematiku změny klimatu, aby prozkoumali možnost zavést v Evropě v dohledné budoucnosti regionální Týdny pro klima;

51. vítá přijetí celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu na 15. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD COP15) a potvrzení klíčové úlohy místních orgánů při jeho vytváření, a to zejména formálním začleněním orgánů na nižší než celostátní úrovni jako klíčových partnerů při přípravě a provádění vnitrostátních strategií a akčních plánů v oblasti biologické rozmanitosti; důrazně vybízí smluvní strany Pařížské dohody, aby na základě tohoto příkladného přístupu přijaly podobná ustanovení;

52. zavazuje se působit jako přímá spojka a poskytovat členům VR a místním a regionálním orgánům v Evropě přístup k informacím a pravidelným novinkám o přípravě a průběhu jednání během konference COP28 i po ní; vítá partnerství a podporu ostatních orgánů a institucí EU při pravidelném poskytování těchto informací, které místním a regionálním orgánům přiblíží mezinárodní jednání o klimatu.

V Bruselu dne 10. října 2023.

předseda
Evropského výboru regionů
Vasco ALVES CORDEIRO